

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja ces. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 2 kroni.

Udje dobé list zastoj.

Vsebina: Vabilo. — Draginja živil in kmetijstvo. — Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe za Štajersko. — Perutninarski list: Razstava mlade perutnine prvega štajerskega perutninarskega društva v Gradcu (2. in 3. novembra 1907). — Gospodarske drobtine. — Zborovanja podružnic in krajnih društev. — Iz podružnic in krajnih društev. — Tržna poročila. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznanila.

Št. 9721.

C. kr. kmetijska družba za Štajersko.

Vabilo

na 85. občni zbor c. kr. kmetijske družbe za Štajersko

ki se vrši dne 23. in 24. marca 1908 v
stanovski hiši (Landhaus) v Gradcu.

Začetek dne 23. marca ob štirih popoldne.

Dnevni red za 23. marec 1908:

1. Otvoritev zborovanja po predsedniku.
2. Naznanitev zastopnikov tujih korporacij.
3. Naznanitev odposlancev podružnic.
4. Volitev dveh overovateljev.
5. Predlogi revizijskega odbora glede
 - a) proračuna za leto 1908.;
 - b) računskega zaključka za leto 1907.;
 - c) upravnega poročila za leto 1907.
6. Volitev revizijskega odseka za prihodnje leto.
7. Predlogi osrednjega odbora in podružnic.

Dnevni red za 24. marec 1908:

1. Volitev novega osrednjega odbora.
2. Nadaljevanje razprav o predlogih podružnic.
3. Prisodba nagrad in odlikovanj društvenikom, ki so si stekli posebne zasluge za kmetijstvo.

§ 25., točka 7., odstavek 2., družbinih pravil določuje, da se morajo staviti predlogi za odlikovanja, kakor sploh vsi predlogi, o katerih se naj razpravlja na občnem zboru, najpozneje štiri tedne pred zborovanjem, ker bi se sicer na iste oziralo šele na prihodnjem drugem občnem zboru. Vse stavljene predloge je treba obširno utemeljevati.

Pri nasvetih za odlikovanja se mora strogo ozirati na določbe § 44. družbinih pravil.

V Gradcu, dne 17. decembra 1907.

Od osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe za Štajersko:

Predsednik:

Generalni tajnik:

Grof Edmund Attems l. r. Franc Juvan l. r.

Draginja živil in kmetijstvo.

Z ozirom na gonjo zoper naše kmetijstvo, ki jo uprizarjajo socijalni demokratje v parlamentu in zunaj in večkrat še celo z pomočjo zelo dvomljivih sredstev, je pač naša dolžnost, da se na tem mestu pečamo s tem vprašanjem. Nasprotniki našega kmetijstva se pri agitaciji poslužujejo dejstva, da so živila po mestih v zadnjem času postala mnogo dražja in pravijo, da so tega krivi kmetje. Naša dolžnost je sedaj, da pokažemo na kratko, da je ta trditev popolnoma neutemeljena in da je popolnoma krivo, če se dela agrarce odgovorne za to draginjo.

Najprej moramo resneji na ljubo pritrčiti, da je v mestu pri nekaterih živilih res velika draginja. To velja posebe o mesu, ki je tako drago, da dela marsikateri družini skrbi, če se hoče živeti ob mesu. Na prvi pogled se bo mogoče marsikomu čudno zdelo, da v agrarnem listu kaj takega konstatiramo, a mi nimamo nikakega vzroka, da bi kaj takega zakrivali, ker je ravno to dejstvo najboljše orožje v našem boju zoper nasprotnike.

Primerjati nam je samo treba položaj na trgu in ceno živine, če se hočemo prepričati, da nima producent pri teh cenah nikake krivde. Že mesece opazujemo, da pada na vseh avstrijskih sejmih živini cena, posebno zelo pa je padla cena po štajerskih sejmih. Na Dunaju je padla cena pri 100 kg žive teže že od lani precej. Znižala pa se je po uradnih podatkih pri

čeških pitanih volih za 10 K	
galiških " " " 14 "	
bikih " 14 "	
kravah " 18 "	
pri 100 kg žive teže, pri klavni živini pa pri	
ovcah za 10 K	
teletih " 30 "	
svinjah " 10 "	

pri 100 kg žive teže. Če odtegnemo od žive teže približno tretjino, potem dobimo približno klavno težo. Torej dobi mesar pri 100 kg

češke vole za 13 ¹ / ₃ K	
gališce " " 18 ² / ₃ "	
bike 18 ² / ₃ "	
krave 24 "	

ceneje. In vendar morajo ljudje mesarju

meso ravno tako drago plačevati kakor doslej. Lahko bi dokazali, da so na Štajerskem razmere še bolj žalostne, ali tega nam ni treba, ker to tako vsakdo sam ve. Kako moremo pri takih razmerah imenovati producenta, ki dobi komaj svoje stroške povrnjene, oderuha in konzumente šuliti proti njemu? To se more goditi samo tam, kjer tičijo za tako gonjo drugi, demagoški vzroki.

Če hočemo po mestih draginjo mesa odpraviti, potem morajo mestne občine bolj skrbno skrbeti za aprovizacijo (oskrbovanje z živili), kakor delajo danes. Danes se ne zgodi skoro nič zoper umazano špekulacijo. Če bi se meja odprla, se ne bi na vsem tem prav nič spremenilo, razmere bi se celo poslabšale, ker bi okužila tuja živina našo domačo, tako da bi na zadnje naša živina popolnoma propadla, kar bi ves položaj še bolj poslabšalo.

Edino rešitev vidimo v tem, da se podpira domača živinoreja, da se zavaruje pred kugami in da skrbijo mestne občine za pametno gospodarsko politiko.

Razmere pri žitu niso mnogo drugačne. Tudi tukaj trdijo nasprotniki pri svoji agitaciji, da je visoke cene pri žitu kriva varstvena carina in da bi cena padla, če bi se carina odpravila. Ti agitatorji pa ne omenijo niti z besedico, da je bila cena žitu v štiridesetih do sedemdesetih letih mnogo večja ko danes, da pa je bil takrat tudi kruh mnogo večji.

Nadalje moramo omeniti, da se je žito podražilo tudi drugod po svetu, ne le samo pri nas, ampak tudi v inozemstvu, kakor nam kaže sledeča tabela. V oktobru 1907 je poskočila v razmerju z oktobrom 1906 cena rži v

Odesi	za 66 ⁰ / ₁₀₀
Budapešti	" 65.4 ⁰ / ₁₀₀
Dunaju	" 61.6 "
Bremenu (ruska)	" 51.5 "
Berlinu	" 29.8 "
Pri pšenici je poskočila cena v	
Odesi	za 62.8 ⁰ / ₁₀₀
Budapešti	" 62.6 "
Dunaju	" 52.8 "
Buenos Airesu	" 45.4 "
Novem Jorku	" 37.9 "
Chicagu	" 37.7 "
Berlinu	" 28.1 "

Iz tega vidimo, da bi odprava carine bila brez vsakega smisla; pač pa bi dobil

špekulacijski kapital več prostora, ker bi trgovina postala prosta. Lahko bi oškodoval naše gospodarstvo, ker bi onemogočil pri nas pridelovanje žita in nas glede žita storil popolnoma odvisne od tujine.

Seveda je pravilno, če se trdi, da so po mestih peki znižali težo kruha. Ali k temu jih ni prisilila momentano zvišana cena žita, ampak vedne stavke njihovih delavcev in zvišanje upravnih stroškov, ki je s tem v zvezi. Kakor je izračunal list mlinarjev, so se vsled zadnjih dveh stavk pekovskih pomočnikov zvišali upravni stroški pekov na Dunaju a tudi po vseh drugih večjih mestih v zadnjih štirih letih za 4.000—6.000 K. Ker se je iz istega vzroka podražil tudi premog, potem je pač smešno, če se socialni demokratje pritožujejo, da je postal kruh manjši, saj so bili ravno oni krivi, da se je to zgodilo. S svojim vednim hujskanjem so naredili, da imajo njihovi delodajavci večje stroške in sedaj morajo to sami poplačati. In naravnost brezumnost bi bile, če bi moral biti producent odgovoren za to in če bi on moral za to trpeti.

Tudi glede mleka očitajo socialni demokratje. S popolno pravico je lahko trdil poslanec knez Auersperg pri debati o tej stvari v državnem zboru, da dobi mlekar v hlevu večkrat za liter mleka le 6—7 krajcarjev, da celo samo 5 krajcarjev. Ni treba, da bi bil človek strokovno izobražen, a že lahko uvidi, da se pri takih cenah mlekarstvo ne more držati. Posebno v bližini mest so poskočile delavske plače zelo visoko, k temu še pride draginja raznih umetnih krmil, tako da je naravnost brezvestno, če se dela kmeta odgovornega za to ali če se od njega zahteva, naj se posveti mlekarstvu. In težnja, da bi postala cena mleku primerna stroškom, pač ni nepravična.

Hujskanje proti kmetom v zadevi draginje živil pa postane še bolj prozorno, če pomislimo, da se je občno blagostanje v Avstriji povzdignilo, kar vidimo pri tem, da so indirektni davki vedno večji. Dokazujejo nam, da se je več mesa in kruha, da se več pokadi in popije, da se porabi več petroleja; znana narodnogospodarska prikazen pa je, da so v časih, ko je ljudska blaginja zelo velika, tudi ljudske potreščine zelo drage. Na vsak način pa je zelo dvomljivo, ali so nizke cene pri živilih znamenje ljudskega blagostanja. Izkušnja nas uči, da s tem ni tako. Neka arabska pripovedka pripoveduje, da je jedna najhujših kazni v peklu ta, da je v njem vse tako po ceni. En cel vol stane samo en groš. A nihče nima groša in tako morajo vsi trpeti, dasi je vse tako zelo po ceni.

Ali pa naj ne bodo deležni splošne povzdige ljudske blaginje ravno oni, ki nosijo na svojih ramah skrb za vse druge stanove, kmetje? Ali je res oderuštvo, če delajo na to, da dobijo plače, ki bodo v pravem razmerju z njihovimi stroški?

Da, odgovorimo in z nami vsakdo, ki pozna pravico in ki zna to vprašanje premostrivati z narodno-gospodarskega in socialnega stališča.

Hugo Reinhofer.

Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem.

Seja dne 17. decembra 1907. Začetek ob 10. uri predpoldne.

Navzoči so sledeči gospodje: predsednik ekscelenca Edmund grof Attems, podpredsednika Henrik vitez pl. Plesing in Janez Thunhart, zastopnik visoke c. kr. namestnije in visokega deželnega odbora c. kr. dvorni svetnik Henrik vitez pl. Hammer-Purgstall in Franc grof Attems, 12 članov osrednjega odbora in glavni tajnik Juvan kot zapisnikar.

Predsednik konstatira sklepčnost, otvori sejo, pozdravi navzoče in naznani, da so svojo odsotnost opravičili gospodje člani osrednjega odbora Jožef Holzer, Edvard Januschke, Jožef Lenko, ekscelenca dr. Ivan grof Meran, Janez Reitter, Edmund Schmid in Leo Zedlacher.

Zapisnik zadnje seje se dá v kroženje in potem se preide na dnevni red.

Najprej se določi dnevni red za 85. občni zbor c. kr. kmetijske družbe; zborovanje se določi na dan 24. in 25. marca.

J. Hörmandiger, posestnik žganjarije v Andrichsfurthu na Nižjem Avstrijskem, priporoča svojo knjižico v nemškem jeziku: „Priročnik svetovavec za posestnike žganjarij.“ Poroča član osrednjega odbora gospod dr. Hotter.

Ker je knjiga zelo praktično sestavljena in opisuje posebno male kmetske žganjarije, predlaga poročevavec, naj se knjiga vsem interesentom prav toplo priporoča, posebno podružnicam Gornje Štajerske, katerim se naj istočasno vpošlje po en izvod omenjene knjižice. Se sprejme.

Poročila in predlogi perutninorejskega odseka. Poroča član osrednjega odbora gospod baron Ecker.

Poročevavec poroča o delovanju odseka in izvršenih delih, razdeljevanju jajec za nasad in doseženih uspehih, o razdeljevanju plemenskih kur med podružnice in posamezna vzrejališča, o ustanovitvi novih vzrejališč. Poroča o razstavi na Dunaju, ki se je omogočila v prvi vrsti z deželno podporo, potem državno podporo in z društvenimi deleži. Nadalje poroča o razdelitvi podpore. K stvari so še govorili člani Dehne, Kappel in nato se je poročilo vzelo z odobravanjem na znanje. Nadalje priporoča sledeče predloge:

1. Glede porabe tujekrvnih živali v vzrejališčih; se sprejme.

2. Glede pisanja rodovne knjige v vzrejališčih; se sprejme.

3. Sprejemanje naznanil glede preje-manja jajec za nasad iz vzrejališč in povabitev kmetov, da jemljejo jajca za nasad iz vzrejališč; se sprejme.

4. Pogosto priobčevanje sestavkov o perutninarstvu v družbinem glasilu; se sprejme.

5. V družbinem glasilu naj se zopet opozarja na potovalna predavanja o perutninoreji in naj se povdarja, da plača družba za to stroške; se sprejme.

6. Prireditve sejma za plemensko perutnino med graškim jesenskim sejmom;

vpošljejo se naj samo štajerska plemena; sklene se, da se bo to vprašanje odločilo še le tedaj, ko se bodo začela pogajanja z odborniki graškega jesenskega sejma.

7. Razglas glede razdelitve plemenske perotnine naj se objavi najpozneje 1. avgusta v družbinem glasilu, prošnje se naj sprejemajo le do 31. avgusta in potem se naj takoj rešijo; se sprejme.

Poročila in predlogi živinorejskega odseka.

a) Poročilo o nastavljenju subvencijskih bikov lisate pasme. Poroča član osrednjega odbora gospod Czeicke.

Poročilo je bilo zelo obširno; iz njega posnemamo sledeče: V letu 1907. se je nastavilo skupno 49 lisastih bikov, ki so se kupili deloma od domačih živinorejcev, po večini pa na Ogrskem. Prejšnje leto (1906) se je nastavilo 39 bikov lisaste pasme. Vsi so se nastavili v šestih okrajih Vzhodnje Štajerske. Poročilo se vzame na znanje.

Nadalje poroča gospod Czeicke kot odposlanec in zastopnik osrednjega odbora v kuratoriju zavoda za vnovčevanje živine na Dunaju o sklepih, ki jih je storil ta zavod v zadnji seji 28. novembra 1907. Iz poročila se vidi, da se tudi štajerski kmetje poslužujejo tega zavoda, da se misli tudi na ustanovitev takih zavodov po posameznih deželah in da bo zavod zavaroval živino proti vplačilu 20 v za glavo. Poročilo se vzame na znanje in sklene se povprašati zavod, ali je zavarovanje že v teku.

b) Izjava visokemu deželnemu odboru o prošnji okrajnega zastopa v Marnbergu, naj se celi okraj proglasi kot plemenski okoliš za marijadvorsko pasmo. Poroča glavni tajnik Juvan.

Predlogu odseka primerno se sklene, naprositi visoki deželni odbor, naj ugotovi prošnji okrajnega zastopa v Marnbergu.

Poročila in predlogi sadjerejskega odseka.

Ker je dosedanji predsednik Franc Barta vsled preobilnih poslov odložil predsedništvo, se izvoli na njegovo mesto c. kr. dvorni svetnik gospod Russ. Prejšnjemu predsedniku pa se za njegovo dolgoletno in uspešno delovanje izreče prisrčna hvala.

e) Podružnica Rogatec-Slatina prosi, naj poskrbi slavni deželni odbor, da se naprosi gospod ravnatelj Anton Stiegler, da napiše kratko in lahko umevno navodilo o sajenju in nadaljnem škerenju sadnih dreves in naj se doda brezplačno vsem onim, ki naročajo sadna drevesca.

Poročevavec, član osrednjega odbora gospod Zweifel, omenja, da je za tak pouk dovolj prilike in da se mu ne zdi potrebno zaradi tega, da bi se izdala o tem posebna knjižica. Pač pa se naj naprosi visoki deželni odbor, da dá na zadnji strani naročila natisniti kratko navodilo o sajenju dreves. Se sprejme.

d) Izvršitev predlogov 84. občnega zbora

1. Predlog podružnic Admont in Schladming.

Osrednji odbor naj poskrbi, da se v deželnem zboru doseže postava za zatiranje miši in krtic.

Poročevavec član osrednjega odbora gospod Zweifler predlaga, naj se dela na to, da se v vseh okrajih nastavijo za to posebni lovci, ki se naj za polovico plačajo od okraja, oziroma dotične občine, polovico pa naj plača stranka. Najboljše bi bilo, če bi se dajale premije, ki bi jih lahko dobili tudi oni posestniki, ki se na lastnem posestvu pečajo z lovljenjem krtic. Predlog, ki ga podpirata še gospoda Neuper in Riemelmoser, se sprejme.

2. Predlog podružnic Maribor ob Dravi in Št. Ilj v Slov. gor.

Osrednji odbor naj porabi ves svoj vpliv v to, da se spremeni postava o žganju, posebno v tem oziru, da se pristojbina ne plača takoj po žganju, ampak še le pri prodaji žganjice. Davek na žganje sadja in jagodnih sadežev naj se po možnosti zniža na ono višino, na kateri je prej bil.

Poročevavec, član osrednjega odbora gospod dr. Hotter obžaluje, da so bila vsa dosedanja prizadevanja zaman in da je vlada dala le neznatne olajšave. Zdi se mu potrebno, da se zahteve, ki so se že večkrat stavile, stavijo še enkrat in priporoča sledeče predloge odseka:

1. Stare pravice po dvornem komornem dekretu iz leta 1838.

2. Alpske dežele naj imajo, kakor Tirolska, Predarelska in Dalmacija pravico na 112 l.

3. Domače žganjarije naj se izločijo iz postave o žganju, za te se naj vstvari posebna postava.

4. Odpravi se naj po postavi določeno prisilno obvestilo pri spremembah v stanu voditelja žganjarne, oziroma naj se rok podaljša na 14 dni. Naznanilo se naj lahko opravi z dopisnico.

5. Podaljša naj se rok za močnate tvarine.

6. Izposluje naj se pravica, da se smejo sadje in jagode, pridelane na domačem zemljišču, davka prosto žgati, oziroma naj se zniža davek pri žganju lastnega sadja, jagod, tolkle in vina, ostankov pri stiskanju in drožih na prejšnjo višino.

Predlogi se sprejmejo, opusti pa se par dostavkov obeh podružnic, ki so v nasprotju z dvornim komornim dekretom.

3. Predlog podružnice Kumberg. Osrednji odbor naj dela na to, da se bodo v deželnih drevesnicah v večjem številu gojili mošanciji, po katerih se zelo povprašuje in ki so za Vzhodno Štajersko zelo važni.

Sklene se predlogu ugoditi. O tem je poročal gospod član O. O.* Zweifler.

4. Predlog podružnice Rogatec-Slatina.

Naj se uvede obvezno pokončevanje krvne uši, ki dela na Spod. Štaj. toliko škode. Poroča član O. O. gospod Zweifler.

Ker še tako strogi policijski predpisi malo izdajo, priporoča poročevavec, naj se podružnica dogovori z občinami, društvu in zadrugami glede oskrbovanja s pokončevalnimi sredstvi in naj skrbi za drevesne paznike. Nato se še prečita odlok c. kr.

finančnega ministrstva, ki pravi, da se ne more zvišati izdelovanje bakrene galice v Brixleggu.

Poročila in predlogi agrarno-političnega odseka. Izvršitev predlogov 84. občnega zбора.

a) Predlog podružnice v Mariboru ob D.

Osrednji odbor naj odda eni sekciji c. kr. kmetijske družbe vprašanje dobav za vojsko; pri tej sekciji bi se potem kmetje pritoževali, tudi bi naj ta sekcija zasledovala eventualne zlorabe, če treba, do najvišje instance.

Poročevavec član O. O. gosp. Klammer predlaga, naj se pri visokem c. kr. poljedelskem ministrstvu in drugih pristojnih ministrstvih pojasnijo razmere in naj se odločno prosi primernih reform. Se sprejme.

b) Predlog podružnice v Admontu.

O. O. naj dela na to, da se, kadar se od štajerske dežele dajejo lovi v najem, zavežejo najemniki lova, da bodo onim, ki imajo servitute, povrnili škodo, ki trpijo na paši vsled tega, da se redi preveč divjačine in da bodo pašnike pred divjačino zavarovali s plotovi.

Poročevavec član O. O. gosp. Neuper predlaga, naj se temu predlogu v polnem obsegu ugodi. Deželni kulturni poročevavec Franc grof Attems omenja, da ni čul nikakih pritožeb v tej stvari. Nato se sprejme predlog odseka.

c) Predlog podružnice Lipnica.

Centrala se prosi, naj dela z vsemi močmi na to, da se kmalu ustanovi hipotekarna banka.

Poročevavec glavni tajnik Juvan priporoča, naj se predlog odseka sprejme in naj se počaka konec akcije, ki se je lani začela v deželnem zboru. Se sprejme.

d) Predlog podružnice Maribor in Velika-Nedelja.

O. O. naj zastavi ves svoj vpliv, da se zemljiški davek spremeni v prid gospodarskim obratom. Poroča član O. O. gospod Czeicke.

Na predlog poročevavca sklene O. O., da se bo v tej stvari zvezal z dunajsko centralo za varovanje gospodarskih interesov in da bo od tam uvedel enotno akcijo. Se sprejme.

e) Predlog podružnice v Ljutomeru.

Osrednjemu odboru se naroči, naj dela na to, naj se uvede postava, po kateri bi bili prisiljeni trgovci in prekupci, ki tržijo po Štajerskem z manjvrednim ogrskim blagom, kakor jajca, perutnino, svinje, jagnjeta, sadje, vino, ki ga označujejo kot štajersko, povedati, odkod ga imajo.

Predlog se sprejme.

Nato poda O. O. še par izjav in reši nekaj internih zadev.

Nato označi predsednik zapisnik zadnje seje, proti kateremu se ni priglasil noben ugovor, za odobren, določi prihodnjo sejo na 14. januarja in sklene obravnave.

Perutninarski list.

Razstava mlade perotnine I. štajerskega perutninarskega društva v Gradcu

(2. in 3. novembra 1907).

Med različnimi naredbami, ki so se izdale in uvedle za povzdigo naše domače perotninoreje, zavzemajo primerne razstave perotnine zelo odlično mesto. Če se pokaže, kaj se je pri reji doseglo in če se to nagradi, ima vsak perotninar priliko, da primerja svojo perotnino z razstavljenimi in nagrajenimi, kar je za njega vsekakor zelo zanimivo in poučno. Posebno pa se z razstavljanjem vzornih plemen budi in oživlja čut za tako važno plemensko izbero.

Posebno poučna pa je taka razstava, če se nam v nji pokažejo uspehi zelo kratkega a vztrajnega in intenzivnega perotninarskega delovanja. In to je bilo ravno pri tej razstavi mlade štajerske perotnine. S te strani moramo razstavi, ki jo je priredilo letos I. štajersko perotninarsko društvo, prisojati največjo važnost.

Če pomislimo, da so bila pred 5 leti vsa razstavljenega plemena staroštajerske kokoši na precej primitivni stopinji plemenskega razvoja in če primerjamo danes razstavljenega, lepo kokoš s tedanjo, potem si pač moramo z zadovoljstvom priznati, da se v tako kratkem času in z razmerno skromnimi sredstvi še nikjer drugje niso dosegli niti približno enaki uspehi. S tem pa nikakor nemislamo reči, da smo dosegli že vrhunec razvoja; ne, zato je treba še nadaljnega, intenzivnega, dolgotrajnega perotninarskega dela.

Staroštajerska kokoš je bila zastopana s 74 plemeni. Ta pasma, ki je za gorate kraje posebno primerna, je od zadnje razstave sem neprimerno napredovala. Dasi so se našle še vedno male, bolj fazanom podobne kokoši, vendar se vidi, da je pleme postalo večje, kar je že lep uspeh.

To pleme je sedaj že dovoljno izraženo po svojih znamenjih in tudi zelo razširjeno, tako da se sedaj lahko začne delovanje s pastnimi gnezdi in na ta namen doseže vsaj 140 jajec na leto. Ker mora to pleme nesti jajca in dajati meso, se ne sme skušati doseči večje število jajec, da se meso ne poslabi. Razen tega se naj pazi na to, da ne bo nobeno jajce, ki je določeno za valjenje, lažje ko 56 g in da se za pleme izberejo težje kokoši.

Tudi pri naših domačih mesnih kokoših iz sulmskega dola se opazi lep napredek. Marsikatera kokoš že ima lepo zaokrožene, pravilne telesne oblike in drobne kosti, kar je popolnoma pravilno. Vsega skupaj je bilo sulmodolske kokoši razstavljenih 47 plemen. Razvine so poslale 8 zelo dobrih plemen.

Celjska kokoš je bila v veliki množini razstavljenega, zelo dobre kakovosti, kar se tiče velikosti in jajec (poprečno 160 na leto), dobra za meso in jajca, lepo izražena, česar pri tem plemenu nismo našli pogosto.

Med razstavljenimi tujkami se je našlo tudi par jako lepih, posebno križanih ple-

* Da si prihranimo prostora, bomo v prihodnje na ta način krajšali besedo „Osrednji odbor“. Op. prest.

men Dorking = staroštajersko in celjsko = nasavsko. Razstavljeni Houdani pa niso delali nobenega ugodnega vpliva, posebno pa je okolnost, da je eno plemo z nalezljivim nahodom (difterijo?) pri ugodnem vremenu tako zelo shujšalo, kaže degeneracijo.

Povodna perotnina je bila v velikem številu zastopana; žal, da ni bilo nobenih gosij iz Južne Štajerske, Hrvaške ali Ogrske, ki so boljše, dasi niso tako velike ko Emdenske, italijanske ali pommerske.

Upamo pa, da jih bomo videli na prihodnji razstavi, ker prekašajo v marsičem tuje, umetno vzgojene in vzrejene, navadno zelo povečane gosi.

Izmed rac so bile razstavljene pasme Peking, indijska in Aylesbury v zelo lepih, vzornih eksemplarih.

Zelo zanimive so bile križanke našega vsestranskega perotninarja gospoda O. Maldeghema med divjo in Rouensko raco, posebno pa njegovo popolnoma novo plemo „Falkenhofer-Schwarzkopf“, ki ima gotovo zelo lepo bodočnost.

Posebno zanimive so tudi bile modre, velikanske pure, ki so bile zelo velike in zelo lepe.

Pitana perotnina je bila zastopana z 22 kopuni, med katerimi so bili zelo lepi sulmodolski in staroštajerski; da se je videl — zelo poučen — razložek, so bili med njimi tudi štirje nerezani kopuni.

Velezanimivo razstavo so obiskali ekselencija gospod namestnik grof Clary, deželni glavar grof Attems, gospod dvorni svetnik Hammer-Purgstall — ki so razstavo neumorno podpirali in pridno obiskovali — gospod dvorni svetnik dr. Karl Russ, gospod profesor pl. Jarić iz Zagreba, ki se je nalašč pripeljal na razstavo in veliko število odličnih perotninarjev, tako da je društvo lahko z moralnim uspehom razstave popolnoma zadovoljno.

Razsodišče je prisodilo sledečim razstavljavcem nagrade, oziroma odlikovanja: 1. Srebrno državno kolajno: Mariji Weiß za staroštajersko, Arminu Arbeiterju za sulmodolsko, Mariji Lucheschitz za sulmodosko, kopališču Steinerhof za razvanjsko. — 2. Bronasto državno kolajno: Francu Gaischu za modre Houdane, Avgustu Pischu, bele Minorke, G. pl. Heyrovsky, Emdenske gosi, Gizeli Koch, pekinške race. — 3. Srebrno družbino kolajno: Rudolfu Dehne, za sulmodolsko, Gizeli pl. Adamovich, za razvanjske, Mariji Puch, za Dorking, dr. Karlu Russ, celjske. — 4. Bronasto družbino kolajno: Rudolf Dehne, za sulmodolske, kopališče Steinerhof, za križanke med Dorking = staroštajerskimi. — 5. Srebrno društveno kolajno: Rupertu Ederer, za staroštajerske, Franca Seilerja naslednikom, za sulmodolske, Gizeli Koch, za staroštajerske, Mariji Suitner, za gosi. — 6. Bronasto društveno kolajno: G. pl. Heyrovsky minorke, Francu Gaisch, Langshans, Georgu Mach, za staroštajersko, Jožef Gmoser, sulmodolske. — Razredna darila so dobili: Prva darila: Rih. Eder, staroštajerske, Steinerhof, Dorkings, Franc Gaisch, Minorke, dr. Karl Russ, celjska, Marija Luche-

schitz. Razen tega se je razdelilo še 5 drugih in 2 tretji darili.

Dvanajst razstavljavcev je dobilo častne nagrade v denarju.

Perotninarski napredek, ki se je pri tej razstavi tako jasno pokazal, dokazuje tudi, da vede pot, po kateri hodi danes štajerska perotninoreja, sicer počasi a sigurno k cilju: „Izboljšava domače perotninoreje iz same sebe z enotnim materijalom“. Tudi kaže, da je popolnoma opravičeno geslo, s katerim sklepamo današnje poročilo: „Ven s tujci iz naše domače perotninoreje“.

Armin Arbeiter.

Gospodarske drobtine.

(Notranjec.)

Kompost

mora biti vedno vlažen. Po potrebi ga je zato treba zalivati z gnojnico. Da se gnojnica ob straneh ne odceja, napravimo v vrh kupa jamo. Krog njega izkopljemo jarek za deževnico.

Gnoj ne sme ležati v luži.

V takem gnoju se napravlja čisti dušik, ki vhaja nevidno. Tudi presuh gnoj ni dober. Da ga ohranimo vlažnega, ga polivamo z gnojnico. Ob vročih dnevih je treba gnoj vsak dan z gnojnico polivati. Če je gnojišče dobro narejeno, se gnojnica, koje gnoj ne popije, odceja v gnojnično jamo.

Zborovanja podružnic in krajskih društev.

Konjice. Vabilo na redni občini zbor konjiške podružnice c. kr. kmetijske družbe za Štajersko, ki se vrši v nedeljo, 9. februarja 1908, popoldne ob 3. uri v nemški šoli. Dnevni red: 1. Računsko poročilo za leto 1907. 2. Poročilo računskih preglednikov. 3. Razgovor in pojasnila k novim družbinim pravilom. 4. Volitev jednega odposlanca. 5. Slučajni predlogi. Seidler, načelnik.

Iz podružnic in krajskih društev.

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 22. decembra je priredila tukajšnja podružnica c. kr. kmetijske družbe za Štajersko svoj letni občini zbor. Podružnica obstoji dve leti. Članov je imela 63, v tem letu je pridobila še novih. Da se člani zanimajo za podružnico, je razvidno iz tega, da so prišli večinoma vsi poslušati g. potovalnega učitelja M. Jelovška, ki je umljivo in stvarno govoril o živino — kakor tudi svinjerji, ter tudi povdarjal pomen gospodarskih zadrug in zvez. Omenjal je umetno gnojenje, tudi gospodinjam je dal navodila glede perutninarstva. Zborovanje je bilo zanimivo, zlasti pri poučnih razgovorih. Novoizvoljeni odbor (načelnik poslanec g. Roškar) je takoj v prvi seji naročil več gospodarskih predmetov, dočim je že lansko leto družba poslala več škropilnic za vinograde. Misel zadružništva prodira vedno globlje tudi med našimi kmetovavci.

Janez Kravtič.

Št. Ilj v slov. gor. 5. januarja 1908. P. n. člani kmetijske podružnice so naprošeni, naj kakor hitro je mogoče, vplačajo članarino 3 K za tekoče leto. Pošljejo jo lahko po pošti naravnost podružni-

nemu blagajniku Janezu Baumannu v Št. Ilju, ali pa jo tudi lahko vplačajo pri enem zaupnih mož, ki so nastavljeni po posameznih farah in občinah. Ti so: za Št. Jakob gospod Matija Peklar, za Jarenino gospod Jožef Slekovec, za Št. Ilj, gospod J. Baumann, za Svičino gospod Alojz Menhardt, za Št. Jurij na Pesnici gospod Alojz Dobaj, za Gornjo Št. Kungoto gospod Jožef Mayer, za Spodnjo Št. Kungoto gospod Aleksander Hojnik.

Baumann l. r. Repnik l. r.
blagajnik. načelnik.

Rogaška Slatina. V nedeljo 15. dec. se je vršil pri nas prav dobro obiskani občini zbor naše priznane delavne kmetijske podružnice. Po prisrčnem pozdravu generalnega tajnika Juvana in vseh došlih udov po predsedniku dobi generalni tajnik k prvi točki dnevnega reda besedo. V več kot eno uro trajajočem lahko razumljivem govoru je ta izvrstni strokovnjak in buditelj agrarne misli med kmečkim ljudstvom, razpravljal delavsko vprašanje na deželi. Dokazal nam je, da je kmet k temu veliko kriv, da nimamo več dovolj poslov in delavcev, da se le-ti vedno bolj izseljujejo v velika mesta in v inozemstvo, ker kmet ni korakal s časom in v svojem gospodarstvu in torej ni mogel delavcu to ugodno plačilo dati, katero se mu nudi pri industriji. Poleg lepega plačila pač še vleče mladega delavca, mlado delavko še samostojno neobvezno življenje v zvezi z različnimi poželjivostmi po veselji in zabavi, ne pomisleč da ga starost zato po navadi čaka — revščina. V veliko večji meri pa je kriva vlada teh žalostnih prikazni. Naša država oziroma postavo-daja, ona ni le sokriva, da ni kmetič na svojem gospodarstvu s časom korakal, ker mu vlada ni pravočasno nudila si pridobiti potrebno znanosti itd., ona je namreč še v veliko večji meri odgovorna za to, ker ni dosedaj postav vpeljala katere se v naši sosedni Nemčiji tako izborna obnesejo. Ako ravno Nemčija v industriji čudovito naglo napreduje, nima Nemčija takega pomankanja kmečkih poslov in delavcev, da v zadnjem času je sploh pri kmetijstvu dovolj ljudi. Največjega pomena za stalnost kmečkih poslov na Nemškem so pač sledeče postave: splošno zavarovanje za starost in onemoglost skozi koje je vsak hlapec, vsaka dekla, vsak delavec za starost in onemoglost zavarovan. Skoz postavo „Das Heimstättengesetz“ so večjim kmetom in veleposestnikom podane velike ugodnosti gri grajenju hiš in lastnih domov (kakor se pri nas še tu in tam na večjih posestvih nahajajo takozvane ofarije) delavcu pa je omogočeno svoji želji po samostojnosti ustreči in se lahko primeroma mlad lastno hišno gospodarstvo ustanovi (seveda kot ofer). Z postavo „Das Rentenguts-gesetz“ se je določilo, da razdeli vlada svoja velika posestva in razven tega nakupi še primerna posestva in napravi z njih vse tako, da more potem novi posestnik na višini časa gospodariti, uravna vodo, drenažira in gnoji travnike, zloži posestva, napravi primerne ceste, zgradi hleve in druga potrebna poslopja, nakupi potrebne stroje, lepo plemensko živino in sploh vse kar

je potrebno. Nato proda posestva delavski rodbini, katera ima kupno ceno, proti prav nizkimi odstotki obrestovati in amortizovati. Skoz te tri postave je vsacemu kmečkemu delavcu in poslu dana priloznost, danes ali jutri po svojih zmoznostih večji ali manjši lastni posestnik postati. Kot pomožna priprava se je vpeljala z velikim uspehom delavska hranilnica, katera jako blagodejno upliva na štedljivost (Sparsamkeit) in značajnost tamošnjih delavcev. Enako postopanje proti pomanjkanju poljskih delavcev in gospodarskih poslov pač v naši Avstriji v veliko škodo kmetijstva še danes ne najdemo. Skrajna sila pa je, da se ta terjatev ponavlja na vseh kmečkih shodih, da se odločno zahteva od naših poslancev, da popustijo uprizorjenje komedij, teatrov in šaljivih burk in se spravijo na resno delo. Pozivljamo jih, da se udeležijo naših shodov, ker le na istih jim je priloznost dana, naše želje spoznati, naše zahteve zastopati in z nami misliti. Žalibog nam je kmečki zbor (Bauerntag) v Gradcu pokazal, da je večina naših gospodov poslancev na lastno vednost tako ponosna, da se tem gospodom pač ne zdi vredno h tistim kmetom na zbor priti, katere poslanec le za časa volitev potrebuje. Burno odobravanja in prisrčno kmečko zahvalo je žel gospod Juvan, ko je sklenil svoj jako zaminivi referat, o katerem hočemo še poročati. Izvoljena preglednika letnega računa gospod posestnik Druškovič in g. nadučitelj Sekirnik sta po pregledu računov, knjig in blagajne, stavila predlog, da ker je blagajniška knjiga, z računi v najlepšem redu, se naj gospodu blagajniku Böhheim izreka priznanje, kar se zgodi. Pri sklepu računov se je pokazalo, da so gospodje odborniki blagajni za nakup orodja večjo svoto iz lastnih žepov posodili, da sta delegata gg. Sever in Drofénig na lastne stroške podružnico v Gradcu zastopala in da se niti vinar ni vporabil za kako neumnost, pač pa so odborniki pri različnih prireditvah imeli precej stroškov. Poročilo o delovanju podružnice v tem letu je prebral gospod predsednik Aug. Sever. Iz istega posnamemo, da je podružnica v tem letu pridobila precej udov in izgubila skozi smrt gospoda Löschnigg. V teku tega leta je priredila podružnica 10 zborovanj, na katerih so različni strokovnjaki govorili. Razun 2 zborovanj so bile vse prireditve jako dobre obiskane. K točki 4. je bil kmetovalec Drofénig enoglasno kot zastopnik podružnice na občnem zboru v Gradcu izvoljen. Izvoljeni se zahvali za to veliko zaupanje, izjavi, da sprejme izvolitev in da hoče kakor v prejšnjih letih stroške tega potovanja v prid podružnične blagajne sam prevzeti. K točki 5. se oglasi gospod inženier Miglitsch in izjavi, da je gosp. mornarski komisar Aug. Sever odločno izrazil, mesto načelnika radi njegove bolezni nikakor več prevzeti, in predlaga kot načelnika g. direktorja Josef Simony, kateri se z velikim navdušenjem takoj enoglasno izvoli. Ob enem pa g. inženier predlaga sledeče gg. v odbor izvoliti: g. mornarski komisar A. Sever (blagajničar), kmetovalec Drofénig (namestnik načelnika), gg. Druškovič, Pototschnigg, Sporu in Böhheim kot od-

bornike. Kmetovalec Drofénig predlaga, da se odbor še za posebne slučaje pomnoži z 2-3 zaupnimi možmi in sicer g. Pirker v Kostrivnici, nadučitelj Sekirnik v Gaberji in kmet Vesovišek pri sv. Florjanu, kar se sprejme. Novizvoljeni načelnik g. Simony in njegov namestnik Drofénig se v imenu celega odbora zahvalita za skoz enoglasno izvolitev izkazano zaupanje in prosi prvi odbor in drugi vse ude za sodelovanje. Gospod zaupnik, nadučitelj Sekirnik predlaga, da naj se v bodoče tudi večkrat v Rogatecu in tamošnji okolici poučna zborovanja obdrži, kar se obljubi. K zadnji točki stavi kmetovalec Drofénig 12 raznih predlogov, kateri so odločeni deloma tudi pri glavnem zboru v razpravo priti; isti se en bloc sprejmejo. Gospod direktor Simony se mu kot novi načelnik za njegov trud pri sestavljanju teh predlogov zahvali, nakar Drofénig obljubi ne le te ampak tudi vse v prid kmetijstva posebno še spodnjoštajerskega stavljene predloge v Gradcu z vsemi močmi podpirati. Dosedajni načelnik g. Aug. Sever se v imenu starega odbora poslovi, vošči novemu odboru veliko uspeha pri bodočem delu ter zaključi letošnji občni shod ob 5. uri zvečer. Dal Bog, da bi novi odbor v bodoče istotako plodonosno deloval in da bi se podružnica v prid štajerske stanovske organizacije razvijala.

(Po „Štajercu“.)

Tržna poročila.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v
Celje ..	50	12	10	50	8	8	8	8	20	8	50		
Ormož ..	50	12	10	50	10	9	50	7	80	7			
Gradec ..	50												
Ljubno ..	50	14	13	25	9	9	8	70					
Maribor ..	50	12	11	75	9	25	9	8	50	8	50		
Ptuj ...	50												
Inomost ..	50												
Celovec ..	50												
Ljubljana ..	50												
Pešt ..	50												
Solnograd ..	50	12	11	40	9	20	9	9	20				
Dunaj ..	50	12	11	61	9	80	8	67	8	27			
Line ...	50												

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v
Celje ...	50	10	9	3	2	250	280	250					
Ormož ..	50	10	11	5	4	480	4	350					
Gradec ..	50												
Ljubno ..	50			3	80	345	390	320					
Maribor ..	50	9	9	50	3	75	3	290					
Ptuj ...	50												

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 13. jan. do 19. januarja 1908. Pripeljalo se je 91 vozov z 802 meterskimi stoti sena in 41 vozov z 365 meterskimi stoti slame; sejm je bil slabše obiskan kakor pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kislo od K 7.— do K 8.20, sladko od K 7.20 do K 8.40; ržena slama od K 7.20 do

K 8.—; pšenična slama od K 7.— do K 7.80, ječm na slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejm z rogato živino dne 23. jan. 1907, Prignalo se je 400 volov, 220 bikov, 546 krav, 90 živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnice in — konjev.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: — volov — bikov, — krav, — telet; na Gornje Štajersko 82 volov, 8 bikov, 102 krav, — telet; Vorarlberško: 54 volov, 32 bikov, 38 krav, — telet; v Nemčijo: 12 volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: 8 volov, 2 bikov, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Ogrsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: 3 volov, — bikov, 151 krav, — telet; na Češko: 52 volov, 6 bikov, 6 krav, 13 telet; v Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže: klavni voli, tolsti od K 74.— do K 80.— (izjemoma K 86.—), poltolsti od K 66.— do K 72.—, suhi od K 56.— do K 64.—; voli za pitanje od K 58.— do K 66.—; klavne krave, tolste od K 52.— do K 62.—, poltolste od K 44.— do K 50.—, suhe od K 30.— do K 42.—; biki od K 48.— do K 66.—; dojne krave do 4. teleta od K 54.— do K 62.—, čez 4. tele od K 46.— do K 52.—, breje od K 46.— do K 52.—; mlada živina od K 54.— do K 70.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet od K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejm klavne živine dne 24. jan. 1908, Zaklane živine: 614 telet, 2288 svinj, — komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K —.88 do K —.98; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.— do K 1.06; nemške mesne svinje od K 1.16 do K 1.22; nemške pitanske svinje od K 1.10 do K 1.14; ogrske pitanske svinje Ia od K 1.28 do K 1.32; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.08 do K 1.20; mesne svinje od K 1.08 do K 1.18; bosnjaške pitanske svinje, debele, od K 1.10 do K 1.14; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K 1.04 do K 1.08; ovce od K —.70 do K —.80; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

Dne 9. februarja v Konjicah**; v Pilštajnu**, okr. Kozje.

Dne 10. februarja pri Sv. Juriju ob juž. žel.**, okr. Celje; v Groß-Kleinu (sejem s klavno živino), okr. Lipnica.

Dne 11. februarja v Ljutomeru*; v Ormožu (svinjski sejem).

Dne 12. februarja v Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*; na Gomilici**, okr. Lipnica.

Dne 13. februarja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 14. februarja v Žalcu**, okr. Celje; na Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Račah*, okr. Maribor; v Sevnici; v Brežicah**.

Dne 15. februarja v Brežicah (svinjski sejem); v Arvežu (sejem z drobnico).

Dne 16. februarja v Podplatu**, okr. Rogatec.

Dne 17. februarja v Radgoni**.

Dne 18. februarja v Ormožu (svinjski sejem).

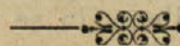
Dne 19. februarja v Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Pišecah**, okr. Brežice; na Gornji Polskavi*, okr. Slovenja Bistrica.

Dne 20. februarja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 21. februarja v Teharjih**, okr. Celje; pri Sv. Filipu-Verače**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 24. februarja v Braslovčah**, okr. Vransko; pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice.

Dne 25. februarja v Ormožu (svinjski sejem); v Arvežu**; v Lipnici*.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.
 Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

Naznanitev števila članov pri „Zvezi“ včlanjenih posojilnic.

Vse naše članice prosimo, naj nam takoj naznanijo število članov z dnem 1. januarja 1908, ker rabimo to za določitev kreditne meje in za zaračunanje opravičnih deležev, letnih doneskov in za sestavo skupnega števila članov.

II.

Naznanitev sprememb v stanju funkcionarjev.

Nadalje prosimo vse svoje članice, naj nam takoj naznanijo vsako spremembo v stanju svojih funkcionarjev (načelnik, načelnikov namestnik, člani načelstva, knjigovodja in blagajnik, poslovodja), ker mora imeti zveza vsako spremembo v evidenci.

III.

Letni zaključek pri rajfajznovkah.

(Dalje in konec.)

IV. Popolni ali končni zaključek dnevne blagajne knjige.

Kakor hitro je prišel izvleček računa od zveze, se primerjajo z njim vpisi v dnevni blagajni knjigi; pri tem se določi, katere postojanke računskega izvlečka še niso zabeležene v blagajni knjigi.

To so lahko samo: izdatki za pošto, letni in režijski doneski, davki, pristojbine in narastle obresti.

Vsote izdatkov za pošto, letni in režijski doneski, davki in pristojbine se v tekočem računu vpostavijo kot dohodki in v upravnih stroških kot izdatki. One posojilnice, ki izkazujejo v tekočem računu pri zvezi kako gotovino, vpišejo obresti v koloni E kot dohodke in v koloni C kot izdatke.

One posojilnice pa, ki dolgujejo zvezi, vpišejo obresti kot dohodek v koloni C in kot izdatek v koloni E.

Če je vse to vpisano, potem se blagajniška knjiga sklene. Posamezne kolone se seštejejo in določi se vsota dohodkov in izdatkov. Zadnji se zapišejo pod prve in potem se večji dohodki in večji izdatki izračunijo.

Ti zneski se ne smejo več prenesti v novo poslovno leto, ampak ostanejo do konca leta 1908 nedotaknjeni.

V. Splošne določbe.

Vsa predpisana dela morajo vsi knjigovodje in blagajniki izvršiti najpozneje do 31. januarja 1908; naznaniti sklepa ni treba, ker so poslovana potovanja za leto 1908. že razdeljena in se načrt ne more več spremeniti, da se lahko pravočasno izvršijo vse revizije. Zato naj tudi nobena posojilnica ne prosi za revizijo, ker se zveza na take prošnje ne more ozirati.

Izjeme dovoli zveza le v posebnih slučajih, recimo, če izstopita blagajnik in knjigovodja iz odbora in se mora voliti

nov funkcionar. V takih slučajih pa se mora prošnja za revizijo natančno motivirati.

Posojilnice naj skrbijo za to, da bodo v dovoljnem številu v zalogi vse tiskovine, ki so potrebne za sklep in za revizijo.

Vse one posojilnice, pri katerih se sklepni računi iz katerega koli vzroka ne morejo izvršiti, morajo to naznaniti najpozneje do 15. januarja 1908.

One posojilnice, ki izplačujejo obresti opravičnih deležev, opozarjamo na to, da se te obresti lahko izplačajo samo iz čistega dobička, ki se je dosegel v letu 1907. Torej se te obresti ne smejo prej izplačati, dokler ni občni zbor odobril, letnega računa za leto 1907.; priporoča se, da se obresti izplačajo ob rednem letnem občnem zboru.

IV.

Število članic Zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem koncem leta 1907.

A. Raiffeisenovke.

I. Na Gornjem Štajerskem 69

1. Aich, 2. Arndorf, 3. Breitenau, 4. Bretstein, 5. Bruck ob M., 6. Donnersbachau, 7. Fohnsdorf, 8. Gams pri Hieflau, 9. Grasnica, 10. Gröbming, katoliška župnija, 11. Gröbming, evangelijska župnija, 12. Hafendorf, 13. Hafning, 14. Halltal, 15. Kammern, 16. Kleinlobming, 17. Kleinsölk, 18. Krakaudorf, 19. Krieglach, 20. Kumpitz, 21. Landl, 22. Lassing, 23. Laßnitz, 24. Mitterndorf pri Aussae, 25. Mühlen, 26. Murau, 27. Mürzhofen, 28. Neuberg ob Muri, 29. Niklasdorf, 30. Obdach, 31. Oberwölz, 32. Öblarn, 33. Pernegg, 34. Pichl bei Aussee, 35. Pichl pri Schladmingu, 36. Pöls, 37. Proleb, 38. Pürgg, 39. Pusterwald, 40. Ranten, 41. Scheifling, 42. Schöder, 43. Spielberg, 44. Sv. Jurij nad Murau, 45. Sv. Katarina na Lamming, 46. Sv. Lovrenc pri Knittelfeldu, 47. Sv. Lovrenc v Mürztalu, 48. St. Marein v Mürztalu, 49. St. Marein pri Knittelfeldu, 50. St. Marein pri Neumarktu, 51. Sv. Marjeta pri Knittelfeldu, 52. Sv. Martin na Salcavi, 53. Sv. Mihael ob Ljubnem, 54. Sv. Ožbald pri Oberzeiringu, 55. Sv. Peter na Kammersbergu, 56. Sv. Štefan ob Ljubnem, 57. St. Wolfgang pri Obdachu, 58. Stadl, 59. Stanz pri Kindberg, 60. Tauplitz, 61. Teufenbach, 62. Tragöß, 63. Turnau, 64. Untertal, 65. Unzmarkt, 66. Veitsch, 67. Weißkirchen, 68. Weng, 69. Wörschach.

II. Na Srednjem Štajerskem 164

1. Abstell, 2. Altenmarkt, 3. Allerheiligen pri Wildonu, 4. Anger, 5.

Prenos . . . 233

Prenos . . . 233

Bairisch-Kölldorf, 6. Birkfeld, 7. Blumau, 8. Dobl, 9. Dechantskirchen, 10. Deutsch-Feistritz, 11. Edelstauden, 12. Eggersdorf, 13. Eichberg, 14. Eisbach, 15. Etzersdorf, 16. Fehring, 17. Feldkirchen, 18. Fischbach, 19. Gabersdorf, 20. Gomilica, 21. Gams pri Stainzu, 22. Geisttal, 23. Gersdorf, 24. Glanz, 25. Gleinstätten, 26. Gnies, 27. Gossendorf, 28. Gössendorf, 29. Dorf Gleichenberg, 30. Grafendorf, 31. Gralla, 32. Gratwein, 33. Gr. Hartmannsdorf, 34. Groß-Stübing, 35. Groß-Wilfersdorf, 36. Gschmaier, 37. Hainersdorf, 38. Hainsdorf, 39. Halbenrain, 40. Haselbach, 41. Heiligen Kreuz na Waasen, 42. Hengsberg, 43. Hirnsdorf, 44. Hitzendorf, 45. Hohenegg pri Ilzu, 46. Hof, 47. Jagerberg, 48. Jagernigg, 49. Ilz, 50. Kainach, 51. Kaindorf, 52. Kapfenstein, 53. Kirchberg, 54. Kitzegg, 55. Klöch, 56. Koglhof, 57. Köppelreith, 58. Kranach, 59. Krottendorf, 60. Kumberg, 61. Lang, 62. Lipnica, 63. Leitersdorf, 64. Lichendorf, 65. Lieboch, 66. Ligist, 67. Lipsch, 68. Loipersdorf, 69. Lödersdorf, 70. Lugatz, 71. Maierdorf, 72. Mariatrost, 73. Mauritzen, 74. Mariazell na Eichkoglu, 75. Mietsdorf, 76. Mitterdorf na Rabi, 77. Mitterlabill, 78. Modriach, 79. Mooskirchen, 80. Mühlendorf, 81. Nestelbach, 82. Nestelberg, 83. Naintsch, 84. Neudau, 85. Neudorf, 86. Oberhaag, 87. Ödt, 88. Paldau, 89. Petersdorf, 90. Poppendorf, 91. Pöllauberg, 92. Prebensdorf, 93. Prebuch, 94. Preding, 95. Puch, 96. Rabenwald, 97. Rannersdorf, 98. Ratschendorf, 99. Ratten, 100. Rettenegg, 101. Schildbach, 102. Schirmdorf, 103. Schöpfendorf, 104. Sebersdorf, 105. Seibersdorf, 106. Semriach, 107. Sinabelkirchen, 108. Spielfeld, 109. Sv. Andrej v Sausalu, 110. Sv. Bartolmä pri Gratweinu, 111. Sv. Jurij na Stiefingi, 112. Sv. Janž v Puščavi, 113. Sv. Janž v Saggautalu, 114. Sv. Jožef pri Stainzu, 115. St. Kathrein v Offenecku, 116. Sv. Marjeta pri Lebringu, 117. Sv. Magdalena na Lembergu, 118. St. Marein na Pickelbachu, 119. Sv. Marjeta na Rabi, 120. Sv. Nikolaj nad Draßlingu, 121. Sv. Nikolaj v Sausalu, 122. Sv. Ožbald pri Plankenwartu, 123. Sv. Peter na Ottersbachu, 124. Sv. Rupert na Rabi, 125. Sv. Stefan ob Gratkornu, 126. Sv. Štefan v Rožni Dolini, 127. Sv. Štefan ob Stainzu, 128. Sv. Vid ob Gradcu, 129. Sv. Vid na Vogau, 130. Stainz,

Prenos . . . 233

Prenos . . . 233

131. Stallhofen, 132. Stanz pri Cmurku, 133. Stiwill, 134. Strallegg, 135. Straß pri Spielfeldu, 136. Straßgang, 137. Stubenberg, 138. Tautendorf, 139. Tieschen, 140. Tilmitsch, 141. Trautmannsdorf, 142. Tregist, 143. Unterbuch, 144. Unterlamm, 145. Unterpurkla, 146. Unterrakitsch, 147. Unterrohr, 148. Übersbach, 149. Wagerberg, 150. Waltersdorf, 151. Weinburg, 152. Weißenbach, 153. Weitendorf, 154. Weixelbaum, 155. Wetzawinkel, 156. Wies, 157. Windisch-Pöllau, 158. Windisch-Hartmannsdorf, 159. Winzendorf, 160. Wolfsberg, 161. Wölling, 162. Wörth, 163. Wundschuh, 164. Ziprein.

III. Na Spodnjem Štajerskem

1. Dobje pri Planini, 2. Sv. Trojica v Slov. Gor., 3. Kapele, 4. Hoče, 5. Ruše, 6. Marija Devica v Puščavi, 7. Gornja Radgona, 8. Polenšak, 9. Ranca, 10. Razvine, 11. Radvanje, 12. Zdole, 13. Žusem, 14. Sv. Barbara v Halozah, 15. Sv. Barbara pri Mariboru, 16. Sv. Lenart v Slov. Gor., 17. Sv. Lovrenc v Slov. Gor., 18. Sv. Marjeta pri Moškanjcih, 19. Sv. Marko pri Ptuju, 20. Sv. Miklavž pri Ormožu, 21. Sv. Rok ob Sotli, 22. Sv. Rupert, 23. Sv. Vid pri Planini, 24. Žetale, 25. Bizeljsko, 26. Velenje, 27. Selnica, 28. Cven.

Torej skupaj . . . 261

B. Gospodarske zadruga.

- I. Skadiščna zadruga . . . 1
1. Gospodarska zadruga Slivnica-Rače.
- II. Hmeljska skladiščna zadruga . . . 1
1. Prva štajerska skladiščna zadruga za hmelj v Žalcu.
- III. Mlekarske zadruga . . . 5
1. Mlekarska zadruga v Hočah,
2. Prva štajerska mlekarška zadruga v Gradcu,
3. Mlekarska zadruga v Turnavu,
4. Štajerska mlečna zadruga v Hinterbergu pri Osojah,
5. Prodajna zadruga za surovo maslo v Trofajah.
- IV. Sirarske zadruga . . . 3
1. Sirarska zadruga v Gröbmingu.
2. Sirarska zadruga pri Sv. Štefanu nad Ljubnem,
3. Sirarska zadruga pri Sv. Juriju nad Judenburgom.
- V. Kletarske zadruga . . . 4
1. Kletarska zadruga pri Št. Ilju v Slov. Gor.,
2. Kletarska zadruga v Mariboru,
3. Vinorejska zadruga v Ptuju,
4. Kletarsko društvo v Ormožu.
- VI. Bikorejska zadruga . . . 1
1. Bikorejska zadruga v Središču.

Prenos . . . 15 261

Prenos . . . 15 261

VII. Živinorejske zadruga. 25

1. Pingavskagovedorejska zadruga v Muravu,
2. Murodolska živinorejska zadruga v Judenburgu,

Prenos . . . 40 261

Prenos . . . 40 261

3. Murodolska živinorejska zadruga v Knittelfeldu,
4. Murodolska živinorejska zadruga v Admontu.

(Konec sledi.)

Prenos . . . 40 261

V.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca decembra 1907. (Promet z denarjem in blagom).**A. Posojilnice.**

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 30. novembra 1907	—	—	6,834.882	62	1,903.805	79	—	—
Promet decembra 1907 . . .	234.300	38	315.857	10	147.468	91	76.586	63
Skupaj	234.300	38	7,150.739	72	2,051.274	70	76.586	63
Proč vračila	—	—	234.300	38	76.586	63	—	—
Stanje dne 31. decembra 1907	—	—	6,916.439	34	1,974.688	07	—	—

B. Druge kmetijske zadruga in društva.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 30. novembra 1907	—	—	2.209	51	559.446	30	—	—
Promet decembra 1907 . . .	1	60	—	—	9.653	52	6.079	81
Skupaj	1	60	2.209	51	569.099	92	6.079	81
Proč vračila	—	—	1	60	6.079	81	—	—
Stanje dne 31. decembra 1907	—	—	2.207	91	563.020	11	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca decembra 1907 . . . K 774.213·02

Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca

decembra 1907 " 15.735·03

Stanje vseh vlog koncem decembra 1907 " 6,918.647·25

Stanje vsega kredita " " 1907 " 2,537.708·18

Uvoz blaga v decembra 1907. " 69.032·70

Izvoz " " " 1907. " 76.013·86

Skupni promet v decembra 1907 K 145.046·56

Število pridruženih posojilnih društev koncem decembra 1907: 261.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncem decembra 1907: 59.

VI.

Poročila blagovnega prometa zveze.

1.

Posredovanje zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem pri travinem in deteljčnem semenu.

Med posredovanji zveze v korist štajerskega kmetijstva zavzema oskrbovanje deteljčinega ali travinega semena oziroma njunih mešanic za kmetovavce, ki ga oskrbuje zveza po naročilu štajerskega deželnega odbora, posebno važno mesto.

Zveza lahko deteljčino seme, ki ga vpošljejo njeni člani, na posebnem (Robertjevem) stroju za čiščenje deteljčinega semena popolnoma očisti; potem ga preišče gospodarskokemična deželna preiskuševalnica in kontrolna postaja v Gradcu, ali nima predenice. Če je nima, se plombira (zapečati) in potem ga zveza prodaja.

Zveza kupi vsa semena zajamčeno in jih da pred prodajo še enkrat preiskati od c. kr. kontrolne postaje za semena na Dunaju, tako, da se kmetom ni treba prav nič bati, da bi dobili manj vredno seme.

Ker je kultura travnikov, oziroma detelje zelo važna in ker je v veliko korist našim kmetom, če se pospešuje, je potrebno, da porabijo kmetje to ugodno priliko pri zvezi in se obrnejo nanjo, če rabijo deteljčino ali travino seme.

Predno si napravimo kak travnik, moramo vedeti, ali naj bo trajen ali začasen, ker se po tem ravna izbira semena. Pri deteljčini moramo gledati na to, ali jih hočemo kositi 2, 4 ali 6 let.

Množina semena se ravna po vrsti travnika ali deteljčine in po danih krajevnih in zemeljskih razmerah. V dobrih gnojenih tleh bomo rabili manj semena ko v slabih, slabo gnojenih.

Splošno veljajo sledeče številke:

Za 1 oral trajnega travnika se rabi 27—32 kg semena,

za 1 ha trajnega travnika se rabi 48—56 kg semena,

za 1 oral začasnega travnika se rabi 23—26 kg semena,

za 1 ha začasnega travnika se rabi 43—46 kg semena,

za 1 oral deteljčine se rabi 17—19 kg semena,

za 1 ha deteljišča se rabi 30—32 kg semena,

za 1 oral čiste detelje se rabi 12 kg semena,

za 1 ha čiste detelje se rabi 20 kg semena.

Pri naročilih naj se navede, ali se želi mešanica travinega semena in ali za trajne ali začasne travnike, ali pa mešanica z deteljo in pri tej, ali za 2, 4,

6 letno košnjo; po tem se namreč ravna izbira posameznih travnih in deteljnih semen in način mešanja.

Pri travinem semenu je le 20% deteljinega, pri deteljčini mešanici pa 80%.

Pri sestavljanju posameznih mešanic ravnamo zelo vestno in strokovnjaško ter je oziramo na različne načine travnikov in deteljišč in na zemljo. Ker so pri

naših mešanicah najdražja deteljna semena, so naše mešanice seveda dražje ko druge.

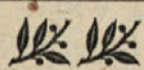
Naročila prosimo najpozneje do 31. januarja 1908, pri poznejših naročilih ne prevzemamo nobene odgovornosti glede spremenjene cene ali roka.

Pri naročilih naj vsakdo napiše ime, bivališče, pošto, železniško postajo jasno in razločno.

Vabimo p. n. okrajne zastope in občine, kakor tudi cenjene družbine ude, da inserirajo v „Gospodarskem Glasniku“. Cena je nizka. Ako se večkrat inserira in večji inserati, damo primeren popust. Naročila se naj blagovolijo vposlati naravnost družbini pisarni.

Oznanila „Gospodarskega Glasnika“ za Štajersko.

**Eckertoda » »
« « Edelraute**

najpriporočljivejše domače sredstvo.

Dietetičen naraven liker, destiliran iz planinskih zelišč, dober za okus in želodec. Na lovu in potovanjih primešan k vodi zelo okrepuje. Dobro je v vseh boljših delikatesnih in špicerijskih trgovinah.

Sadni soki, pristno čisti. Doppel- (Kremserska) in Styria- (franc.) gorčica. Jesih iz pristnih vin, zanesljiva kakovost. 375a-5

Najfinejši likerji

čisti destilati.

Slivovka, brinjevec, droženka in štajerski konjak iz lastne žganjarije.

Jamaika-rum, naravnost importiran, izbran. Domači Demerara, brazilski in Kuba-rum izvrstne kakovosti. Naravnost uvažen kitajski in indijski čaj v veliki izbiri.

C. in kr. dvorni dobavnik

Albert Eckert, Gradec

== Zaloga: Murplatz št. 6. ==

Anton Löschnigg

veletržec s papirjem, Gradec, Griesgasse 4

priporoča:

Debeli papir za vlaganje v sode in zaboje za jabolka. Zavojni papir za namizno sadje. Fino papirjevo volno za opremljanje in zavijanje jabolčnih jerbosov in zabojev. Bele in barvaste zrezke svilnega papirja za nalaganje. Etikete, servijete in vrečice za sadje. Pravi pergamentni zavoj v zvitkih za prošiljanje sadja, perotnine, grozdja, sira, nadalje Hofheimske in dunajske pase za lovljenje mrčesa, lim in nalman papir v zvitkih za lovljenje gosenic. 40a—24

Vzorci in ceniki na razpolago.

Rusko laneno seme,

naravnost naročeno, je pravkar došlo. Pisarna kmetijske družbe v Gradcu, Stempfergasse 3, sprejema že sedaj naročila štajerskih odjemalcev za znižano ceno 30 vinajev za kilogram, če se istočasno nakaže znesek na pošti. Zavoj vračunan. Naročila se izvršujejo, kadar jih je več skupaj, torej ne z obratno pošto.

Če se rabi manj ko 5 kil, je dobro, če se istočasno naroči za kakega soseda.

Prosimo za natančen naslov in označbo pošte, oziroma železniške postaje.

V Gradcu, 1. januarja 1908.

36—W

Od osrednjega odbora
c. kr. štajerske kmetijske družbe.

Najboljši živinski prašek

nobena goljufija je

Barthelovo klajno apno

zabranjuje, da živina ne liže in ne oboli na kosteh, hromost pri žrebetih, teletih, prasutih, krepki kosti, pospešuje tek, nosenje jajec i. t. d. Izdatek mal — dobiček desetkrat. Popis zastoj. 44—5

Michael Barthel & Co.

Dunaj X/3.

Trsne vezi

potrebščine zoper peronosporo in za kletarstvo

pošilja v izborni kakovosti in za brezkonkurenčne cene 54a—4

Gummiwarenhaus „Zum Indianer“

Murgasse 5 Gradec, Murgasse 5

Telefon 1179.

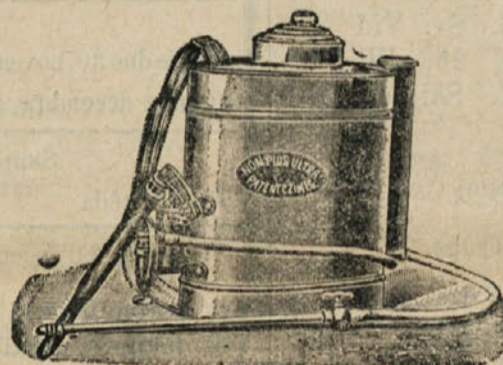
Vzorci in izjemne cene dragovolje na razpolago.

Gozdne rastline

jako lepe, veliko milijonov raznih vrst, ponuja c. kr. logarski mojster Rud. Hacker v Kraljevem gradcu (Königgrätz) iz lastnih gozdnih drevesnic in sicer: smreke, bore, mecesne, akacije, hraste, navadne in rdeče ameriške, črne bore, Weymouthsbore, japonske mecesne, tuje, virginsko borovico, jesene, javorje, jelše, breze, breste i. t. d. Zavoj in mah zastoj, jerbasa za lastno ceno. Zahtevajte cenik, ki obsega jasna navodila za nestrokovnjake. Gozdne rastline se sedaj lahko pošiljajo kot brzo blago po tovarnem tarifu. 9A—5

„Non plus ultra“ Trsna in drevesna škropilnica

Patent G. Czimeg

Popolnoma iz bakra in medi, sesalka se lahko s tem, da odvijemo dva vijaka, v dveh minutah vzame narazen, vsak del se lahko zamenja in vedno na novo kupi. Dobi se pri imejtelju patenta in izdelovavcu:

Robertu Gugl GRADEC
Jakominiplatz 20.

Oznanila

v „Gospodarskem Glasniku“ dosežejo pri veliki izdaji največjo razširjatev.

Od zdravnikov priporočena

**„Franck“-ova
žitna kava**

garantirano prosta strupa kofeina 348a—5

se dobi povsod!

Vinorejci!

Pri prvi štajerski trsniški zadrugi, pošta Juršinci pri Ptujju se lahko že sedaj dobijo cepljene trte za dobo sajenja 1908/09 pod sledečimi pogoji:

Vsak naročnik dobi pri 1000 komadih vsake vrste 10 K popusta, če izvrši naročitev do 1. marca 1908 in vpošlje 10% na roko.

I. štajerska trsniška zadruga kupuje tudi požlahtnjene mladike silvanca, belega burgundca in muškata — toda samo zajamčeno pristne vrste — za cepljenje v spomladi 1908. 41a—2

Subvencijski merjasci.

V kolikor dovoljujejo sredstva, lahko dobe naši p. n. člani subvencijske merjasci le tedaj, če vpošljejo potom podružničnih načelstev natanko (kakor račune) izpolnjene reverse z aro 50 K najpozneje do 15. februarja.

Navadno se v enem kraju lahko nastavi samo en merjasec; v izjemnih slučajih, če se jih rabi več, mora načelstvo podružnice to dokazati.

V Gradcu, 1. januarja 1908.

Od osrednjega odbora
c. kr. štajerske kmetijske družbe.